

Förändringsprojekt inom e-arkivering som utvecklat eHälsan

Sedan 2006 finns det en strategi för nationell eHälsa där ett av målen är att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Några av de största förändringsprojekten har gällt digitalisering av patientjournaler och utveckling av elektroniska arkiv för Stockholms sjukvård. Projekten har pågått sedan början av 2000-talet och Pro4u har varit med från första början.

Martin Olsson, förvaltningsledare på Landstingsarkivet.

Med IT som verktyg har sjukvården i Stockholm under drygt tio år utvecklats och några av de effektmål som uppnåtts är ett effektivare resursutnyttjande, högre kvalitet och mer sjukvård för pengarna. Utvecklingsarbetet har varit intensivt med många komplexa utmaningar. Seniora konsulter från Pro4u har sedan 2003 varit förändringsledare i projekt som exempelvis konsolideringen till ett journalsystem inom Stockholms Läns Sjukvårdsområde (SLSO), utveckling för ökad driftsäkerhet i Stockholms Läns Landstings (SLL) journalsystem TakeCare samt utveckling och uppbyggnad av elektroniska arkiv på uppdrag av SLL.

Övergången från pappersbunden till digitaliserad journalhantering samt e-arkivering har haft stor betydelse för att utveckla eHälsan i Stockholm. Det var

2006 som SLL kunde ta ett nytt elektroniskt arkiv i drift. Därefter har utvecklingsarbetet fortsatt genom olika faser vilket lett fram till en e-arkiveringslösning som bygger på två olika plattformar. Ett Mellanarkiv som förvaltas av vårdgivarna inom ramen för TakeCares organisation och ett Slutarkiv som förvaltas av SLL:s arkivmyndighet Landstingsarkivet.

Ett Mellanarkiv och ett Slutarkiv

I Landstingsarkivets e-arkiv sker långtidsarkivering av patientinformation som inte eftersöks frekvent. Detta arkiv kompletteras av Mellanarkivet som fått namnet Mellanlagringstjänst (MLT). Mängden av material som lagras digitalt i Mellanarkivet ökar konstant och det finns idag mer än 500 miljoner poster i arkivet. Antalet sökningar från verksamheterna inom SLSO kan samtidigt uppgå till cirka 15 000 på en vecka. Verksamheterna har direktåtkomst till informationen i Mellanarkivet via en webbapplikation som startas via en länk i SLL:s journalsystem TakeCare.

Det är Landstingsarkivet som haft ansvaret för att ta fram plattformarna för både Slutarkivet och Mellanarkivet. Det var 2005 som arbetet påbörjades och konsulter från Pro4u har varit engagerade i olika faser av ett mycket omfattande förändringsprojekt där också andra leverantörer var engagerade.

En av utmaningarna för Pro4u blev att utveckla lösningar för att exportera information från cirka 200 databaser, av ungefär 250, i sex olika journalsystem. En viktig del av uppdraget var också att överföra informationen till ett format som lämpar sig både för slutarkivering och mellanarkivering.

År 2006 etablerades en e-arkiv-enhet på Landstingsarkivet med *Enes Ramovic* som enhetschef.

- En viktig förutsättning för en sammanhållen arkiveringslösning och ett effektivt digitalt flöde är att leveranserna till vårt e-arkiv för slutförvaring sker enligt vår fastlagda specifikation. Det arbete Pro4u:s konsult Lars-Olov Samuelsson gjort på

uppdrag av SLSO för sjukvårdens verksamheter har bland annat omfattat konvertering och leveranser av data från ett mycket stort antal databaser och har där-

Enhetschef Enes Ramovic omgiven av Eva Backman (längst till vänster), Viktoria Johansson och Martin Olsson.

för varit viktigt även för oss på e-arkivenheten. Uppbyggnaden av e-arkiven har under årens lopp gått igenom flera faser med olika delprojekt och det omfattande konverteringsarbetet har varit ett av dessa, säger Enes Ramovic.

Pro4u:s konsult även operativt förvaltningsansvarig

Lars-Olov Samuelsson har av SLSO och SLL sedan 2005 även anlitats som delprojektledare med kravhantering och testning, som projektledare och utredare samt mellan 2013 och 2014 också som projektledare vid etableringen av den nya förvaltningsorganisationen för Mellanlagringstjänsten (MLT) som startade i början av 2014. Samtidigt flyttades ansvaret för Mellanarkivet från Landstingsarkivet till vårdgivarna och MLT utgör sedan dess ett vårdstödande system som förvaltas tillsammans med TakeCares förvaltningsobjekt Vårdokumentation. Under delar av 2013 och 2014 var Lars-Olov även operativt förvaltningsansvarig för Mellanarkivet.

- I framtiden tror jag att det blir en stor ökning av volymerna till Mellanarkivet och med den nya förvaltningen skapas också möjligheter till en ökad integration med andra vårdstödande system, fortsätter Enes Ramovic.

Karolinska Universitetssjukhuset är en av de vårdgivare som byggt upp en enhetlig struktur för digitaliserad journalhantering och e-arkivering. Det var när Karolinska sjukhuset och Huddinge Universitetssjukhus i januari 2004 slogs samman till ett sjukhus som behovet av att konsolidera sjukhusens journalsystem aktualiserades. Karolinska hade ett eget journalsystem (BMS) och Huddinge hade TakeCare. Diskussionerna om konsolidering sammanföll tidsmässigt med SLL:s projektstart för e-arkivering och även med SLSO:s arbete med konsolidering av ett stort antal journalsystem.

Ett mycket omfattande förändringsprojekt

Karolinska Universitetssjukhusets beslut blev att stänga ner BMS och ha TakeCare som journalsystem. Därmed ställdes man inför ett komplext och mycket omfattande förändringsprojekt som ledde fram till att sjukhuset år 2007 kunde läsa ner BMS till Mellanarkivet och få åtkomst till detta data via TakeCare.

- När vi startade arbetet några år innan visste vi vad vi ville ha men inte hur vi skulle få till lösningen. Arbetet bedrevs ostrukturerat till en början men bland annat genom Lars-Olovs hjälp hittade vi rätt former för projektet. Hans erfarenhet av dokumenthanteringssystem har varit oerhört viktig för oss och Lars-Olov är drivande och strukturerad på ett sätt som gör att han kan leda ett så här komplext projekt till framgång. Ett stort mervärde för oss har också varit Lars-Olovs förmåga att guida oss genom projektet och att han hjälpte oss välja rätt tekniska lösningar, säger Anette Westemar på Karolinska Universitetssjukhuset.

Anette Westemar har arbetat med IT inom vården i trettio år och är idag förvaltningsledare för Vårdprocessen på sjukhuset.

I detta förvaltningsobjekt ingår bland annat TakeCare och systemet för mellanlagring av den information som ska finnas tillgänglig för sjukvårdspersonalen och som någon gång i framtiden kan komma att arkiveras i SLL:s Slutarkiv. Anettes övertygelse är att utvecklingsarbetet inom e-arkivering måste fortsätta även om Mellanlagringstjänsten och Slutarkivet är i full drift.

- E-arkiven har betytt mycket för att utveckla eHälsan och förenkla arbetet för sjukvårdspersonalen, men jag menar att utvecklingen av exempelvis Mellanlagringstjänsten måste fortsätta. Det har varit mycket fokus på förvaltning under några år men det finns nya utmaningar som väntar och ett exempel är att det bör ske en anpassning av tjänsten till kraven i patientdatalagen, avslutar Anette Westemar. ■

Lars-Olov Samuelsson har mångårig erfarenhet av projektledning med särskild inriktning mot elektronisk dokumenthantering, Enterprise Content Management, Process Management och e-arkivering. Exempel på uppdrag förutom projektledning är utredningar, rådgivning, framtagning av kravspecifikationer och underlag för offerter samt verksamhetsanalyser.

